

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam

Sabiedrības komentāri par Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānu

Nr.	Datums, avots, autors	Komentārs	Ir / nav ņemts vērā
1.	13.10.2015., elektroniska vēstule, BONUS projekta MIRACLE Bērzes upes sadarbības grupas 1.sanāksme 25.09.2015., Dobele (<i>Latvijas Universitāte, BONUS MIRACLE, A.Zilāns</i>)	<p>Priekšlikumi pasākumiem Bērzes upes sateces baseinā.</p> <p>1)<i>Lielupes sateces baseinu apsaimniekošanas plāna izstrāde un monitorings:</i></p> <p>* Novērtēšanas sistēmas uzlabošana uz zinātniskiem pamatiem (<i>pasākuma efekts</i> - Problēmu novēršana; <i>atbildība/finansējuma avoti</i> - Valsts un pētnieciskie projekti);</p> <p>* Komunikācijas pilnveidošana vides datu apmaiņas jomā (<i>pasākuma efekts</i> - Vienota viedokļa panākšana, nepieciešamās informācijas saņemšana; <i>atbildība/finansējuma avoti</i> - Valsts, VARAM, LVĢMC);</p> <p>* Brīvas informācijas pieejamības nodrošināšana no LVĢMC (<i>pasākuma efekts</i> - Darba efektivitātes uzlabošanās; <i>atbildība/finansējuma avoti</i> - Valsts, VARAM, LVĢMC);</p>	<p>Nav ņemts vērā. Šobrīd prioritāte ir atbilstoši monitoringa dati, lai vēlāk varētu strādāt pie novērtēšanas sistēmas uzlabošanas.</p> <p>Ir ņemts vērā.</p> <p>Ir ņemts vērā. Informācijas pieejamība jau ir nodrošināta – mājas lapā pieejami monitoringa dati, ūdeņu kvalitātes pārskati, savukārt paskaidrojums par interesējošo ūdensobjektu kvalitāti var prasīt mums. Ar upju baseinu apgabala plānošanu saistītai informācijai jābūt pieejamai, diezgan svarīgi uzsvērt, ka tas ir nodrošināts.</p>

Nr.	Datums, avots, autors	Komentārs	Ir / nav ņemts vērā
		<p>* Vides indikatoru piesaiste baseinu plāniem (<u>pasākuma efekts</u> - Veikto pasākumu efektivitātes novērtēšana; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> - Valsts + ES);</p>	<p>Nav ņemts vērā. Nav pārlicības, ka tas dos iespēju novērtēt pasākumu efektivitāti. Pasākumu efektivitāte ir jāapskata ūdensobjektu līmenī, kur mums galvenais kritērijs ir ūdensobjektu kvalitāte.</p>
		<p>* Publiskot datu bāzi par ūdeņu kvalitāti (<u>pasākuma efekts</u> - Modelēšanas vajadzībām; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> - LVĢMC (VARAM));</p>	<p>Daļēji ņemts vērā. Datu bāze jau ir publiskota.</p>
		<p>* Barības vielu notece no lauksaimniecības zemēm (LLU pētījums) (<u>pasākuma efekts</u> - Precizēta informācija; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> - Valsts + ES)</p>	<p>Ir ņemts vērā.</p>
		<p>* Barības vielu bilance (pilnīgs izvērtējums) (<u>pasākuma efekts</u> - Barības vielas mazināšana; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> - Valsts + ES);</p>	<p>Nav ņemts vērā. Dotajā brīdī ir noteikti citi pasākumi ar augstāku prioritāti lauksaimniecības ietekmju mazināšanai.</p>
		<p>* Zinātniskie pētījumi un izglītība, sabiedrības informēšana (<u>pasākuma efekts</u> - Uz zināšanām balstīti lēmumi, izglītotāka sabiedrība; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> - piesaistot ES finansējumu);</p>	<p>Ir ņemts vērā.</p>
		<p>* Monitorings 12 reizes gadā, vai pamatotība citam biežumam (<u>pasākuma efekts</u> - Esošā situācijas apzināšana, tendences; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> – Valsts).</p>	<p>Daļēji ņemts vērā. Ņemot vērā finansiālās iespējas un cilvēkresursus, tiek nodrošināts monitorings.</p>
		<p>2) Pārvaldība - uzraudzības pasākumi, apmācības, sabiedrības informēšana un līdzdalība:</p> <p>* Nodrošināt efektīvu pasākumu uzraudzību - Lauksaimniecības nozarei jau ir jāveic dažādi pasākumi barības vielu slodzes samazināšanai. Tomēr, ne vienmēr visas prasības tiek ievērotas praksē (<u>pasākuma</u></p>	<p>Ir ņemts vērā.</p>

Nr.	Datums, avots, autors	Komentārs	Ir / nav ņemts vērā
		<i>efekts</i> - Svarīgi būtu nodrošināt efektīvu pasākumu uzraudzību; <i>atbildība/finansējuma avoti</i> – Valsts, ZM);	
		* Neatkarīgas kontroles sistēmas izveidošana (<i>pasākuma efekts</i> - Objektīvu rādītāju saņemšana; <i>atbildība/finansējuma avoti</i> – Valsts);	Nav ņemts vērā. Šis jautājums nav LVĢMC kompetencē.
		* Lauksaimnieki, vides, zemkopības kontroles dienests t.sk., lopkopībā – Ievērot/ kontrolēt normas attiecībā uz piesārņojuma samazināšanu (<i>pasākuma efekts</i> - N un P samazinājums; <i>atbildība/finansējuma avoti</i> – Valsts);	Ir ņemts vērā. Pamata pasākums.
		* Vides kontroles dienesti - Kontrolēt un samazināt subsīdijas piesārņotājiem (<i>pasākuma efekts</i> - Neparādās momentānās slodzes; <i>atbildība/finansējuma avoti</i> – Jelgavas Reģionālā Vides Pārvalde);	Nav ņemts vērā. Šis jautājums nav LVĢMC kompetencē.
		* Pastiprināti kontrolēt Dobeles HES caurplūdes režīmu (<i>pasākuma efekts</i> - MK not. ievērošana, normāls caurplūdes režīms; <i>atbildība/finansējuma avoti</i> - Vides Reģionālā Pārvalde, HES īpašnieks);	Daļēji ņemts vērā. Tiks veikts izvērtējums, vai ir nepieciešama turbīnu nostrāde caurplūduma režīmā.
		* Uzraudzība/ sadarbība (<i>pasākuma efekts</i> - Preventīvi pasākumi; <i>atbildība/finansējuma avoti</i> - Valsts institūcijas);	Ir ņemts vērā.
		* LLKC – Informācija / izglītība (<i>pasākuma efekts</i> - Preventīvi pasākumi; <i>atbildība/finansējuma avoti</i> – LLKC);	Ir ņemts vērā.
		* Upes krastam pieguļošo teritoriju īpašnieku atbildība par upes krasta kopšanu (<i>pasākuma efekts</i> - Mazina piesārņojumu, hidromorfoloģiskās ietekmes samazināšanās; <i>atbildība/finansējuma avoti</i> – Pašfinansējums/ NVO);	Ir ņemts vērā.
		* Talkas upju sakopšanai (<i>pasākuma efekts</i> - Uzlabot upes hidromorfoloģiju un samazināt barībasvielu	Ir ņemts vērā.

Nr.	Datums, avots, autors	Komentārs	Ir / nav ņemts vērā
		slodzes; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> - Pašvaldība, iedzīvotāji. LVAf);	
		* Upju krasta kopšana (<u>pasākuma efekts</u> - Biogēnais piesārņojums tiek samazināts; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> - Zemes īpašnieki).	Ir ņemts vērā.
		3) <i>Likumu izstrāde:</i> * Izstrādāt likumdošanas bāzi, kas noteiktu īpašnieku atbildību par hidromorfoloģiskām slodzēm (<u>pasākuma efekts</u> - Hidromorfoloģisko slodžu samazinājums, plūdu risku samazinājums; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> – VARAM);	Nav ņemts vērā. Iekšējā pretruna - plūdu risku samazinājums (tradicionālā izpratnē) palielina hidromorfoloģisko slodzi.
		* Pārskatīt dabas resursu nodokļu likmi attiecībā uz mazajiem HES (<u>pasākuma efekts</u> - Videi draudzīgu turbīnu ieviešana (ja dabas resursu nodoklis tiek samazināts); <u>atbildība/finansējuma avoti</u> – VARAM, FM, HES īpašnieki.	Ir ņemts vērā.
		* Lopkopība - Mēslojuma normatīvi un papildus mēslo krātuves (<u>pasākuma efekts</u> - Punktveida piesārņojums samazinās; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> – ZM, LAD).	Ir ņemts vērā.
		4)* Punktveida piesārņojuma izplūžu (NAI) samazināšanas pasākumi (<u>pasākuma efekts</u> - Samazina piesārņojumu koncentrāciju; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> – Pašvaldība);	Ir ņemts vērā.
		* Pieslēgumi NAI no mājām/ mājsaimniecībām (<u>pasākuma efekts</u> - Palielinās punktveida piesārņojums; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> – ES fondi/ pašvaldība iegulda, pēc tam apmaksā);	Ir ņemts vērā.
		* Individuālās saimniecības - Notekūdeņu attīrīšanas vietējās savrupmājām (<u>pasākuma efekts</u> - Samazināt izkļiedu piesārņojumu; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> – Individuālās saimniecības īpašnieki).	Ir ņemts vērā.
		Videi draudzīgu meliorācijas sistēmu elementi (MK not. Nr. 600, 30.09.2014); 12.pielikums *kontrolēta drenāža (<u>pasākuma efekts</u> - Barības vielas, erozijas mazināšana); * Sedimentācijas dīķi, baseini (<u>pasākuma efekts</u> - Barības vielas, erozijas mazināšana);	Ir ņemts vērā.

Nr.	Datums, avots, autors	Komentārs	Ir / nav ņemts vērā
		<p>* Divpakāpju meliorācijas grāvji (terašu veidošana) (<u>pasākuma efekts</u> - Barības vielas, erozijas mazināšana);</p> <p>* Mākslīgie mitrāji (<u>pasākuma efekts</u> - Barības vielu uzņemšana caur augiem, erozijas mazināšana)</p> <p>Visiem iepriekš minētajiem pasākumiem <u>atbildība/finansējuma avoti</u> – “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā” (pasākuma kods – 4.3.).</p>	
		<p>5) <u>Zaļināšanas pasākumi:</u></p> <p>* 2m gar ūdensobjektiem un 1m gar grāvjiem (<u>pasākuma efekts</u> - Barības vielas, erozijas mazināšana; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> – Platību maksājumi, zaļināšana (ar likumu noteikti)</p> <p>* Buferjosla (2-4 m) un tās apsaimniekošana gar ūdensobjektiem un grāvjiem (<u>pasākuma efekts</u> - Palielināt fizisko attālumu starp lauka tehniku/ apstrādāto lauku un ūdensobjektu/ grāvi; virszemes noteces ierobežošana samazinot barības vielu un augsnes izskalošanu; augsnes izskalošanas samazināšanu plūdu laikā; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> – Nekustamā īpašuma nodokļa samazinājums/ atlaide buferjoslai; Dabas resursu nodoklis kā kompensēšanas mehānisms; LAD)</p>	<p>Ir ņemts vērā.</p>
		<p>* Pākšaugu sējumi (<u>pasākuma efekts</u> - Barības vielas, erozijas mazināšana, atslogotu LIZ slodzi; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> – Platību maksājumi, zaļināšana (ar likumu noteikti)).</p>	<p>Ir ņemts vērā.</p>
		<p>6) <u>Agrovides pasākumi:</u></p> <p>* Rugāju lauki (<u>pasākuma efekts</u> - Barības vielas, erozijas mazināšana; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> – Izvēles pasākums, LAP pasākums „AGROVIDE un KLIMATS”);</p>	<p>Ir ņemts vērā.</p>
		<p>* Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos (<u>pasākuma efekts</u> - Barības vielas, erozijas mazināšana; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> – Izvēles pasākums, LAP pasākums „AGROVIDE un KLIMATS”).</p>	<p>Ir ņemts vērā.</p>
		<p>7) <u>Papildus pasākumi:</u></p> <p>* Lopus nelaist upēs, tecēs (<u>pasākuma efekts</u> - Barības vielas mazināšana; <u>atbildība/finansējuma avoti</u> – MK not. [jāizstrādā], bet pirms tam jābūt pētījumam).</p>	<p>Nav ņemts vērā. Lauksaimniecības ietekmju mazināšanai ir citi prioritāri pasākumi.</p>

Nr.	Datums, avots, autors	Komentārs	Ir / nav ņemts vērā
		<p>Novērtēšanas sistēmai nepieciešami uzlabojumi prasībās kopumā ekoloģiskās kvalitātes uzlabošanai. Nepieciešama ekoloģiskās kvalitātes klasificēšanai izmantojamo elementu pārskatīšana un sistēmas uzlabošana, jo tradicionāli hidrobioloģijā kā tekošo ūdeņus vislabāk raksturojošie rādītāji tiek atzīti makrozoobentoss un fitobentoss (pie substrāta piestiprinātie organismi), savukārt stāvošiem ūdeņiem (ezeriem) – fitoplanktons un zooplanktons (ūdens masā dzīvojošie organismi). Klasiskajā hidrobioloģijā augstākie augi (makrofiti), kuru novērtēšanu gan upēs, gan ezeros prasa struktūrdirektīva, ir atzīti par sliktiem ekoloģiskās kvalitātes indikatoriem. Jāuzsver, ka direktīva, no otras puses, nemaz neprasa stāvošos ūdensobjektos novērtēt zooplanktonu. Tik daudzu bioloģisko elementu nekritiska izmantošana ekoloģiskās kvalitātes novērtēšanai dod apšaubāmu patiesās ekoloģiskās kvalitātes novērtējumu, jo īpaši, ja piemēro novērtējuma principu „one out, all out”</p>	<p>Daļēji ņemts vērā. Bioloģisko kvalitātes elementu izvēle upju un ezeru ūdensobjektu kvalitātes vērtēšanai veikta saskaņā ar Ūdens Struktūrdirektīvas prasībām. Ir piemērota kvalitātes novērtējuma ticamības izvērtējuma shēma.</p>
		<p>Pasākumu efekta novērtēšanai nepieciešami reāli dati. Piemēram par pesticīdiem nav statistikas par to lietojumu, kaut gan zemniekiem ir uzskaitē par individuālo lietojumu, bet nav apkopojuma par kopējiem daudzumiem. Nepieciešama statistikas sistēmas uzlabošana!</p>	<p>Daļēji ņemts vērā. Izmantota uz doto brīdi LVĢMC pieejamā informācija. Statistikas sistēmas uzlabošana ir iekļautu pasākumu programmā.</p>
		<p>Par komunikācijas pilnveidošanu vides datu apmaiņai: svarīgs aspekts ir datu apmaiņas nodrošināšana starp ministrijām, dažādu jomu valsts institūcijām. Turklāt, datu apmaiņai jābūt bez maksas, it īpaši valsts deleģēto funkciju izpildes nodrošināšanai (t.sk., upju baseinu plānu sagatavošanai).</p>	<p>Ir ņemts vērā.</p>
		<p>Par vides inspektoru piesaisti: Pašlaik ir viens vides inspektors uz trīs novadiem, praktiski darbojas zivju resursu kontroles inspektors. Priekšlikums ir nodrošināt atbilstošu kontrolējošās institūcijas kapacitāti ūdens resursu kontrolei.</p>	<p>Nav ņemts vērā. Šis jautājums nav LVĢMC kompetencē.</p>
		<p>Priekšlikums ir atjaunot neatkarīgas analīžu veikšanas un kontroles sistēmu (piemēram, LVĢMC laboratorija), kur būtu iespējas reālai datu kvalitātes kontrolei. Šie dati ir būtiski slodžu izvērtējumam, un tādējādi pie esošās sistēmas pastāv liels risks, ka izvērtējums un prognozes tiek veidotas uz neobjektīvu datu bāzes.</p>	<p>Daļēji ņemts vērā. (pasākums – uzlabot datu bāzu datu kvalitāti)</p>

Nr.	Datums, avots, autors	Komentārs	Ir / nav ņemts vērā
		<p>Šobrīd LVĢMC un VVD struktūrvienībām ir jāpaļaujas uz iekārtu operatoru iesniegtajiem datiem (atskaite 2-ūdens), bet diemžēl šo datu kvalitāti nevar garantēt, jo dažkārt operatori tikai formāli pilda savas saistības.</p> <p>Par Zaļināšanas pasākumiem: Pašlaik Saeimā atrodas priekšlikums iepriekš noteiktās 10 m joslas (atļauta lauksaimnieciskā darbība, bet nav atļauts lietot mēslojumu) aizstāt ar 2 m platām joslām, kurās nav atļauta lauksaimnieciskā darbība. Priekšlikumā šo 2 m plato joslu nav obligāti pļaut.</p> <p>Par lopkopību: attīstības tendences parāda, ka mazās saimniecības pārskatāmā laika periodā izies no aprītes, jo notiek pāreja uz liela tipa saimniecībām. Tādējādi šajās saimniecībās tiks saražoti apjomīgi lopu mēslu krājumi, un attiecīgi būs jānodrošina to atbilstīga uzglabāšana un apsaimniekošana. It īpaši jautājums ir par šķidrmēsliem, to izvešanai transports ir dārgs, jāveido attīrīšana/ uzglabāšana saimniecībās.</p> <p>Par ūdensteču krastu kopšanu: šis ir pasākums, kurš jau lielā mērā tiek ieviests. Tomēr jāatceras, ka tam ir pietiekami liela ietekme – gan pozitīva stāvokļa uzlabošanai, gan dažkārt var būt arī kaitējums. Tāpēc svarīgi ir noskaidrot iepriekš – ar VVD reģionālo pārvaldi vai jomas ekspertiem, ko var darīt, un ko nedarīt krastu kopšanas aktivitātē.</p>	<p>Ir ņemts vērā.</p> <p>Daļēji ņemts vērā. Uz doto brīdi izmantota pieejamā informācija par saimniecību apjomiem un krātuvju esamību.</p> <p>Daļēji ņemts vērā. Pie pasākuma atbildīgajām iestādēm ierakstīta arī VVD reģionālā vides pārvalde.</p>
2.	04.08.2015., elektroniska vēstule (VKP priekšsēdētāja vietniece, LDF padomes locekle, botāniķe L. Eņģele)	<p>Plūdu plānā būtu jāvērtē gan ĪADT vajadzības vērtību uzturēšanai t.sk. dabiskā hidroloģiskā režīma atjaunošana, gan ĪADT loma palu ūdeņu savākšanā, īpaši zaļās infrastruktūras risinājumu kontekstā.</p> <p>Vides interešu uzsvēršana, zaļās infrastruktūras un videi draudzīgās meliorācijas risinājumu iestrādāšana Plūdu riska pārvaldības plānos.</p> <p>Soc.-ekonomiskais pamatojums un riska apdraudējuma pakāpe ir ļoti svarīgi kritēriji prioritāšu noteikšanai arī ZMNĪ hidrobūvju un regulēto upju posmu atjaunošanai. Būtu jābūt skaidrai un pārbaudāmai metodikai, kā tika izvēlēti konkrētie objekti.</p> <p>Nepieciešams novērtējums un ieteiktie risinājumi – novērst vai saglabāt, vai palielināt applūšanu ĪADT, lai nodrošinātu ĪADT vērtībām optimālos apstākļus. Tas attiecas uz visām plūdu riska teritorijām ar ĪADT.</p> <p>Lai soc.ekonomisko un izmaksu pamatojumu ZMNĪ iesniedz visiem saviem objektiem – pašlaik ir šaubas</p>	<p>Ir ņemts vērā.</p> <p>Ir ņemts vērā.</p> <p>Ir ņemts vērā.</p> <p>Ir ņemts vērā.</p> <p>Nav ņemts vērā. Šis</p>

Nr.	Datums, avots, autors	Komentārs	Ir / nav ņemts vērā
		arī par, piemēram, Silzemnieku (savulaik bija runa par likvidāciju), Dziļāunes (dominē zālāji, kādi riski pastāv), Kapūnes (dominē zālāji, kādi riski pastāv), Papes (kādi riski) un Nidas (kādi riski) polderu dambju rekonstrukcijas nepieciešamību un ieguldījumu lietderību.	jautājums nav LVĢMC kompetencē.
		Attiecībā uz “potamālo upju posmu atjaunošanu” (valsts nozīmes ūdensnoteku regulēto posmu atjaunošanu) būtu jākoncentrējas uz tādiem pasākumiem kā “Plūdu apdraudēto teritoriju izpēte aizsardzībai pret plūdiem nepieciešamo pasākumu izstrādei” – kategoriski nav pieļaujama Iecavas, Mīsas, Dubnas pārrakšana bez šādas izpētes. Droši vien ir vajadzīgs pilnais IVN šiem projektiem.	Nav ņemts vērā. Šis jautājums nav LVĢMC kompetencē.
		Ja runā par “papildus pasākumiem”, tad vajadzētu pieminēt, ka “pamata pasākumu” ietvaros tiek ievēroti Aizsargjoslu likumā un MK not. par koku ciršanu mežā noteiktie koku ciršanas ierobežojumi (galvenās cirtes aizliegums 10 m joslā, kailcirtes aizliegums 50 m joslā un palienēs) un te ir runa par papildus pasākumu – 2 m platām buferjoslām gar ūdenstecēm un ūdenstilpēm, kurām normatīvi nenosaka koku ciršanas ierobežojumus. Citādi teksts par 2 m buferjoslu nav saprotams. No kurienes ir radusies ideja par 2 m buferjoslu mežā – vai gar grāvjiem? - jo visām upēm un ezeriem pienākas 10 m plata vai platāka aizsargjosla atkarībā no upes garuma un ezera lieluma.	Ir ņemts vērā.
		Jāprecizē arī 7.3. pielikums, ka 2 m buferjosla mežos ir jāievēro gar meliorācijas grāvjiem papildus likumā un MK not. noteiktajiem koku ciršanas ierobežojumiem virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās!	Ir ņemts vērā.
		Jāpiemin arī, ka virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās ir jāievēro galvenās cirtes aizliegums 10 m platā joslā gar krastu un kailcirtes aizliegums 50 m platā joslā gar krastu un palienēs.	Ir ņemts vērā.
3.	02.03.2015., elektroniska vēstule (LVAEI LANN vides eksperts P.Lakovskis)	Pārskata sākumdaļā priekšlikums iekļaut LV salīdzinājumu ar citām ES dalībvalstīm pēc ūdens kvalitātes rādītājiem.	Daļēji ņemts vērā. Iekļauta informācija par pārrobežas ūdensobjektiem Lietuvā un Igaunijā.
		Vairākās vietās informācija attēlota norādot „Upju un ezeru ūdensobjektu skaitu”, tomēr būtu ieteicams papildus pievienot attiecīgo ūdensteču garumu un ūdenstilpņu platību. Tāpat arī raksturojot baseinu apgabalus un to apakšvienības ieteicams izmantot to salīdzināšanu pēc platības, ne tikai pēc skaita, jo tas	Nav ņemts vērā. Uz doto brīdi pastāvošās ūdensobjektu robežas nedod iespēju sniegt

Nr.	Datums, avots, autors	Komentārs	Ir / nav ņemts vērā
		sniegs pilnīgāku informāciju un priekšstatu.	precīzu šāda veida statistiku ūdensobjektu griezumā.
		Lielupes baseina apraksta 1.2.1. tabulā minētos faktoros (Lauksaimniecība/ Mežsaimniecība/ Rūpniecība/ Ostas/ Atkritumu saimniecība) ieteicams atdalīt, kā tas ir 2.1.1. tabulā. Indikators ieteicams precizēt – piemēram, lopu novietņu skaits pēc lieluma, LAD atbalstīto platību LIZ struktūra, atbalsta maksājumu summa uz ha, intensīvi/ekstensīvi apstrādāto LIZ īpatsvars u.c.	Nav ņemts vērā. Ņemot vērā, ka ekonomisko jautājumu sadaļa, tostarp resursu sociālekonomiskās nozīmes vērtējums, tika izstrādāts ārpalpojuma ietvaros, minētās informācijas papildināšana plānu izstrādes laikā nebija iespējama. Minētais komentārs tiks ņemts vērā sagatavojot grozījumus vai nākamā perioda plānu izstrādes gaitā.
		2. pielikuma 1. tabulā, kur minēta mežsaimniecība (Notece no kailcirtēm un drenētām platībām), pieņemts, ka ietekmēts 21 upju ūdensobjekti un 6 ezeru ūdensobjekti, t.i., tik pat cik lauksaimniecībai. Kā tiek iegūts šāds skaits, ja zemes lietojumu veidu struktūra Lielupes UBA ir ļoti atšķirīga? Ir apgabali, kuros mežu platības ir minimālas.	Nav ņemts vērā. Ņemot vērā, ka ekonomisko jautājumu sadaļa, tostarp resursu sociālekonomiskās nozīmes vērtējums, tika izstrādāts ārpalpojuma ietvaros, minētās informācijas papildināšana plānu izstrādes laikā nebija iespējama. Minētais komentārs tiks ņemts vērā sagatavojot grozījumus vai nākamā perioda plānu

Nr.	Datums, avots, autors	Komentārs	Ir / nav ņemts vērā
			izstrādes gaitā.
		Ieteicams paskaidrot, pēc kādiem principiem lauksaimniecības noteču piesārņojums ir atzīts par vienu no būtiskākajiem riska faktoriem.	Daļēji ņemts vērā. Izklaidētā piesārņojuma slodžu analīzes sadaļā aprakstīti Mass Balance ievades dati.
		Slodžu sadaļā mežsaimniecība minēta, kā noteces avots, tāpēc ieteicams veidojot kartes apzināt kailciršu vietas/platības UBA teritorijās kopš 2012. gada. No VMD datiem tas būtu iegūstams, atlasot nogabalus, kuros izsniegts apliecinājums par kailcirti. Vērtējot riskus pēc mežu vecumstruktūras u.c. parametriem saimnieciskajos mežos, iespējams arī provizoriski novērtēt, kurās teritorijās UBA plānošanas periodā visvairāk varētu klāt nākt kailciršu platības un līdz ar to noteces no tām.	Nav ņemts vērā. Izmantota uz doto brīdi LVĢMC pieejamā informācija.
		Ieteicams aprakstos iekļaut informāciju par dabisko vai daļēji dabisko faktoru izraisīto eitrofikāciju.	Daļēji ņemts vērā. Slodžu analīze ir veikta antropogēnai ietekmei.
		Ieteicams ietvert informāciju/analīzi par līdzšinējiem veiktajiem pasākumiem ar rezultatīvajiem rādītājiem (NAI izbūve/skaits/ieguldītais sabiedriskais finansējums/u.tml.).	Ir ņemts vērā.
		Aprakstos par esošo situāciju un līdz šim paveikto būtu jāpāriet uz konkrētākiem rādītājiem saistībā ar lauksaimniecību, piemēram, novietņu skaits un izmaiņas, ganāmpulku lielums un blīvums, LIZ platību īpatsvars, apsaimniekoto LIZ platību intensitāte u.tml.	Daļēji ņemts vērā. Izmantota uz doto brīdi LVĢMC pieejamā informācija.
		Aprakstos nav minēti LLU (V. Jansona vadībā) veiktā ūdens kvalitātes monitoringa rezultāti, secinājumi un atziņas, piemēram, par to ka divās upēs Lielupes UBA nozīmīgs pārrobežu piesārņojums vairāku gadu pētījumos nav konstatēts.	Nav ņemts vērā. Ūdensobjektu kvalitātes un slodžu vērtēšanā LVĢMC izmanto vienotu metodiku, kas balstās uz LVĢMC monitoringa datiem, tas

Nr.	Datums, avots, autors	Komentārs	Ir / nav ņemts vērā
			nodrošina salīdzināmību starp UBA.
		Saistībā ar ūdens resursu sociālekonomisko nozīmi ieteicams aprakstīt zivsaimniecības objektus, t.sk. attēlojot kartēs saimniecības (LDC šādu informāciju šķiet apkopo).	Nav ņemts vērā. Ņemot vērā, ka ekonomisko jautājumu sadaļa, tostarp resursu sociālekonomiskās nozīmes vērtējums, tika izstrādāts ārpakalpojuma ietvaros, minētās informācijas papildināšana plānu izstrādes laikā nebija iespējama. Minētais komentārs tiks ņemts vērā sagatavojot grozījumus vai nākamā perioda plānu izstrādes gaitā.
		Iedzīvotāju blīvumu precīzāk par UBAP izvēlēto veidu varētu raksturot CSP apdzīvotības blīvuma rastra attēli/kartes, kurām pieejami arī izejas dati: http://www.csb.gov.lv/statistikas-temas/kartes-42042.html	Nav ņemts vērā. Izmantota uz doto brīdi LVĢMC pieejamā informācija.
		Aprakstos saistībā ar lauksaimniecības ietekmi pārāk maza uzmanība līdz šim tiek pievērsta laukkopībai (piem., aramzemju pieaugumam, izlietoto minerālmēslu un AAL pieaugumam LV u.tml. faktoriem). Liels uzsvars aprakstos likts uz kūsmēslu krātuvēm, kuru skaits pēdējos gados strauji samazinās, un piesārņojuma no lopkopības. Vai Latvijā ir vērtētas reālās un potenciālās ietekmes/apjomi no lauksaimniecības apakšnozarēm (saimniecību specializācijas), ņemot vērā arī teritoriālo aspektu?	Nav ņemts vērā. Izmantota uz doto brīdi LVĢMC pieejamā informācija.
		Ieteikums pieminēt, ka meliorācijas pasākumos/aktivitātēs LAP 2014-2020 ir paredzēta lielāka atbalsta intensitāte projektos, kuri paredz nosēddīķu/mitraiņu izveidi.	Daļēji ņemts vērā. Ir pārformulēts pasākums par

Nr.	Datums, avots, autors	Komentārs	Ir / nav ņemts vērā
			meliorācijas grāvjiem.
		Ieteikums sākumdaļā paskaidro hierarhija un atšķirība/saistība starp UBAP, Nitrātu direktīvas ziņojumu un Pārskatu par ūdens kvalitāti.	Daļēji ņemts vērā. Ūdens struktūrdirektīvas prasībām attiecībā uz upju baseinu apgabala plānā ietveramo informāciju.
		Šobrīd Latvijai nav pieejamas mūsdienās precizēts rādītājs par meliorētajām platībām, tādējādi būtu ieteicams aktualizēt/pieminēt šo problēmu arī ziņojumos par ūdens kvalitāti.	Nav ņemts vērā. Ūdeņu kvalitātes pārskatos netiek analizētas slodzes uz ūdeņu resursiem, bet tiek sniegts monitoringu datu novērtējums.
		Vietās, kur aprakstīti normatīvo aktu punkti būtu jāpieliek arī informācija no šo punktu kontroles ziņojumiem un jādod vērtējums, vai tie tiek ievēroti. Jāmin arī Savstarpējās atbilstības punkti tiešmaksājumu noteikumos un turpmāk plānotie punkti „zaļajā komponentē”.	Nav ņemts vērā. Šo jautājumu izskata citas institūcijas, minētais komentārs tiks ņemts vērā sagatavojot grozījumus vai nākamā perioda plānu izstrādes gaitā.
		Par plānotajām aktivitātēm, vai nebūtu iespējams VARAM radīt instrumentu līdzīgi kā pirms pāris gadiem bija ar apkures sistēmu nomaiņu klimata finanšu instrumentā, t.i. paredzot atbalstu projektiem ūdenssaimniecības sakārtošanai arī atsevišķās/individuālās zemnieku saimniecībās un mājsaimniecībās.	Nav ņemts vērā. ES finansējums tiks piešķirts tikai aglomerācijām ar CE>2000
		Ieinteresētajām pusēm ieteikums domāt par ĪJT robežu pārskatīšanu, jo tās neatbilst mūsdienu situācijai.	Nav ņemts vērā. ĪJT robežu pārskatīšanas nepieciešamība tiks

Nr.	Datums, avots, autors	Komentārs	Ir / nav ņemts vērā
			izvērtēta atbilstoši Direktīvas 91/676/EEK (Nitrātu direktīvas) 2016.gada ziņojumā ietvertajai analīzei.
4.	05.10.2015., Mazās hidroenerģētikas asociācijas elektroniska vēstule, (<i>Daugavas un Lielupes upju baseinu padomes loceklis; asociācijas valdes pr.-js O.Heniņš</i>)	<p>Pasākumu programmu sadaļas 7.3. <i>Kopsavilkums par izpildītajiem pasākumiem iepriekšējā plānošanas periodā</i> (2009. – 2015. gadā) beigās svītrot pēdējo rindkopu par Dabas resursu nodokli. (VARAM darba grupa ar šādu pētījumu netika iepazīstināta, gluži pretēji darba grupa nonāca pie atziņas, ka šādā nodokļa ieviešana nav sasniegusi mērķi, ka tas ir nesamērīgi liels, nerada uzkrājumus attīstībai un neveicina veco turbīnu nomaiņu ar videi draudzīgām. Ar lielāku nodokli aplikas mazie HES, kuriem ir zemāks uzstādīšanas līmenis, tātad tie, kuri mazāk ietekmē vidi, bet virsmas plūsmas turbīnām tas praktiski ir bezgalīgs, tajā pat laikā lielie HES ar šādu nodokli neapliekas)</p> <p>Pasākumu programmu 7.3. sadaļu papildināt ar: Šādā nodokļa ieviešana nav sasniegusi mērķi. Tas ir nesamērīgi liels, nerada uzkrājumus attīstībai: neveicina veco turbīnu nomaiņu ar videi draudzīgām, rada riskus hidrotehnisko būvju drošai ekspluatācijai. Ar lielāku nodokli aplikas mazie HES, kuriem ir zemāks uzstādīšanas līmenis, tātad tie, kuri mazāk ietekmē vidi, bet virsmas plūsmas turbīnām tas praktiski ir bezgalīgs. Savukārt lielie HES ar šādu nodokli neapliekas. Nodoklis arī netiek atgriezts atpakaļ vidi uzlabojošu pasākumu nodrošināšanai. Tāpēc DRN piemēroša HES ar uzstādīto jaudu līdz 2 MW ir nekavējotī jāpārskata.</p> <p>Papildus pasākumos lūdzam izņemt punktus par zivju ceļu izveidi agrāk ekspluatācijā nodotajos mazajos HES. <i>Pamatojums:</i> Visi mazie HES ar atsevišķiem izņēmumiem ir atjaunoti veco ūdensdzirnavu vai hidroelektrostaciju vietās, tātad vietās, kur gadu desmitiem atpakaļ jau bija uzbūvēti aizsprosti un ekosistēma jau sevi ir stabilizējusi; Visi mazie HES pirms atjaunošanas darbiem ir saņēmuši zivsaimnieciskās ekspertīzes atzinumu, kurā arī ir norādīta zivju ceļu nepieciešamības izveide; Zivju ceļu izveidei papildus nepieciešami vienreizēji lieli finanšu līdzekļi, kuru HES īpašniekiem nav. Daudzos gadījumos hidrotehniskās būves pat nepieder HES īpašniekiem; Nevar būt zivju migrācija no jūras pirms nav izveidoti zivju ceļi lielajos HES.</p> <p>Piedāvātas sekojošas izmaiņas 7.3.pielikumā svītrot pasākumu – veikt zivju ceļu izveides nepieciešamības analīzi un pamatojumu mazajām HES uz tām upēm, uz kurām ir vairāki HES.</p> <p>7.3.pielikumā iekļaut šādu pasākumu – sagatavot normatīvos aktus, kas noteiktu upju/upju posmiem</p>	<p>Ir ņemts vērā.</p> <p>Daļēji ņemts vērā. Iekļauts pasākums par DRN efektivitātes izvērtējumu.</p> <p>Nav ņemts vērā. Valsts monitoringa dati liecina par to, ka zivīm hidromorfoloģiskie pārveidojumi ir traucējums.</p> <p>Ir ņemts vērā.</p>

Nr.	Datums, avots, autors	Komentārs	Ir / nav ņemts vērā
		<p>piegūlošo zemju īpašnieku atbildību par krastu sakoptību.</p> <p>7.3.pielikumā iekļaut šādu pasākumu – Veikt grozījumus MK noteikumos Nr.27 nosakot, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aizsprostu izmantošana un atjaunošana zivsaimniecības, hidroelektrostaciju, un citām vajadzībām nav aizliegta vietās, kur tas nav pretrunā ar <i>Ietekmes uz vidi novērtējumu</i>, - saimnieciskā darbība tiek veikta vēsturiskajās ūdens dzirnavu un mazo hidroelektrostaciju atrašanās vietās atļaujot normālā ūdens līmeņa atzīmi uzstādītajā ne augstāku par vēsturisko, - tiek izmantotas videi draudzīgas tehnoloģijas, kuras nodrošina to darbību upes caurplūduma režīmā periodos, kad caurplūdums upē ir mazāks par hidroturbīnu kopējo darba caurplūdumu, - uz lašveidīgo zivju upēm atjaunotajos aizsprostu hidromezgos tiek izbūvēti zivju ceļi. <p>7.3.pielikumā iekļaut šādu pasākumu - Dabas resursa nodokļa piemērošanas HES ar uzstādīto jaudu līdz 2 MW pārskatīšana ar mērķi atgriezt to atpakaļ vidē</p> <p>7.3.pielikumā iekļaut šādu pasākumu - Kopīgu pasākumu plāna izstrāde plūdu risku samazināšanai mazajiem HES, kas atrodas kaskādē uz vienas upes.</p> <p>Svītrot no 7.2.pielikuma pasākumu A1.1. Veikt pētījumu par pārveidoto/regulēto upju/upju posmu atjaunošanas nepieciešamību un vietām.</p> <p>Papildināt 7.2.pielikuma pasākumu A1.2. ar vārdiem „mazo HES īpašniekus u.c.</p> <p>7.1.pielikuma pasākuma A10.13 Punkts attiecas arī uz mazajiem HES izņemot „nogrūvuma apdraudēto ēku pārvietošanu” , vai nav jāsaprot , ka tā ir iedzīvotāju evakuācija un izmetināšana .Vai tāda ēku pārvietošana ir iespējama?</p>	<p>Ir / nav ņemts vērā</p> <p>Nav ņemts vērā. Piedāvātās izmaiņas MK not. Nr. 27 būtu pretrunā ar šo noteikumu izstrādes ideju.</p> <p>Daļēji ņemts vērā. Iekļauts pasākums par DRN efektivitātes pārskatīšanu.</p> <p>Ir ņemts vērā.</p> <p>Ir ņemts vērā.</p> <p>Ir ņemts vērā.</p>
5.	23.10.2015., Mazās hidroenerģētikas asociācijas elektroniska vēstule	<p>Piezīmes un varbūtējās korekcijas hidroģeoloģisko slodžu izvērtējumu metodikā.</p> <p>3.5.1. pielikuma 2.1. tabulā gadskaitļa 1960. vietā, aplūkojot mazās HES, būtu ierosinājums likt 1993.g. Iemesls - mazo HES atjaunošanas starta gads Latvijas republikā. Jo 1960. gadā darbojās virkne pēckara periodā atjaunotās mazās HES un ūdensdzirnavas elektroenerģijas ražošanai. Dati par to laiku</p>	<p>Nav ņemts vērā. 2.1.tabula attiecas tikai uz upju gultnes izmaiņām.</p>

Nr.	Datums, avots, autors	Komentārs	Ir / nav ņemts vērā
	<i>(Daugavas un Lielupes upju baseinu padomes loceklis; asociācijas valdes pr.-js O.Heniņš)</i>	caurplūdumiem mazajās HES praktiski nav iegūstami. Domājam, ka nav arī mērīti.	
3.5.1. pielikuma 2.2. tabulā visur vārdu „dambis” aizstāt ar vārdu „aizsprosts”.		Nav ņemts vērā. Likumdošanā tiek lietoti abi vārdi.	
Visu tabulu galvā ierosinām vārda „Potenciāla ietekme” vietā likt „Maza ietekme”.		Nav ņemts vērā. Potenciāla ietekme ir Eiropas ekspertu termins no EK dokumentiem.	
<i>Kritērijam Dambju esamība upes gultnē.</i> BR, R un PR kolonnās būtu jāsaista ar upes garumu vai posma garumu starp aizsprostiem. Kā ar bebru aizsprostiem vai citāda veida sanesumiem, kas šobrīd rada vislielākās problēmas nekopto krastu dēļ?		Nav ņemts vērā. Runa ir par ūdens plūsmas, sugu un sanešu transporta pārtraukumu, atbilstoši Ūdens struktūrdirektīvas prasībām	
3.5.1. pielikuma 2.2.tabulā teksts „Mākslīgs dambis, nav informācijas par zivju ceļu” ir grūti saprotams, jo par zivju ceļu katrā hidromezglā ir informācija.		Ir ņemts vērā.	
<i>Kritērijam Garantētais (GC) vai ekoloģiskais EC leļpus HES.</i> „Garantēto caurplūdumu” būtu pareizāk saukt par „garantējamo caurplūdumu”		Ir ņemts vērā.	
<i>Kritērijam ūdenskrātuve</i> ailē „Būtiska ietekme un vidēja ietekme” piemērotāk būtu rakstīt 1993.gadu, kā mazās hidroenerģētikas atdzimšanas gadu.		Ir ņemts vērā.	
<i>Kritērijs Zivju ceļi, pārvades.</i> Ja nolem, ka spraugas un spraugu platums restēs ir nozīmīgs šķērslis zivīm, tad jānodala atsevišķā rindā zivju ceļi un grūžu aizturrestu spraugu platums. Arhimeda skrūvei zivis tiek cauri sekmīgi. Spraugu platums noteikts MK noteikumos.		Ir ņemts vērā.	

Nr.	Datums, avots, autors	Komentārs	Ir / nav ņemts vērā
		3.5.1. pielikuma 2.2.tabulā pie kritērija <i>caurplūduma svārstības HES lejasblefā</i> (potenciāla ietekme) „nepietiekami dati„ ieteikums aizstāt ar „Diennakts maks. Q : min. Q ir <1.3”	Ir ņemts vērā.
		3.5.1. pielikuma 2.2.tabulā pie kritērija <i>ūdens līmeņa svārstības diennaktī augšbjefā, cm</i> (nebūtiska ietekme) „dambju nav” ieteikums aizstāt ar „<6”	Ir ņemts vērā.
		3.5.1. pielikuma 2.2.tabulā pie kritērija <i>upes tips</i> (nebūtiska ietekme) „ – „ ieteikums aizstāt ar „L ; K”	Ir ņemts vērā.
		3.5.1. pielikuma 2.2.tabulā pie kritērija <i>zivju ceļi, pārvades</i> ieteikums veikt izmaiņas. Būtiska ietekme (zivju ceļu nav), vidēja ietekme (zivju ceļu nav, H ≥3.8m), potenciāla ietekme (zivju ceļu nav, H < 3,8 m vai to neparedz ūdenskrātuves ekspluatācijas noteikumi), nebūtiska ietekme (zivju ceļš ir).	Nav ņemts vērā. Ir noteikts ar caurplūduma svārstību lejasbjefā un ūdens līmeņa svārstību augšbjefā kritērijiem.
6.	17.07.2015., VARAM Investīciju politikas departamenta elektroniska vēstule (<i>Programmu vadības nodaļas vecākā eksperte A.Auziņa</i>)	Ierosina 7.3.pielikumā pirmos divus pasākumus aizstāt ar centralizēto kanalizācijas sistēmu darbību uzlabošanas pasākumiem, kas varētu nodrošināt precīzāku investīciju ieguldījumu attiecībā uz UBAP un <i>Notekūdeņu direktīvas</i> mērķu sasniegšanu. Lūgums izvērtēt, vai trešējā attīrīšana visās norādītajās aglomerācijās sniegs visnozīmīgāko devumu ūdensobjekta stāvokļa uzlabošanā, ņemot vērā, ka lielākajā daļā norādīto aglomerāciju NAI tiek attīrīti tipiski sadzīves notekūdeņi un salīdzinoši nelielos apjomos. Norādītās aglomerācijas: Balvi, Smiltene, Lielvārde, Saulkrasti, Varakļāni, Mazsalaca, Lubāna, Zilupe, Aloja, Viļaka, Līgatne, Ludza, Preiļi, Salacgrīva. (<i>Piezīme – izskatot esošos plānus un apkopojot SIA „Ismade” veiktā pētījuma rezultātus</i>). VARAM šobrīd saredz riskus, ka, veicot investīciju ieguldījumu sākotnēji aplēstajā apjomā, netiks sasniegts nepieciešamais efekts attiecībā uz ūdensobjektu ūdens kvalitāti, jo investīcijas netiks vērstas pret lielāko piesārņojuma avotu, tāpēc būtiski ir novērtēt faktisko minēto aglomerāciju NAI ietekmi uz riska un	Ir ņemts vērā. Ir ņemts vērā. Ir ņemts vērā.

Nr.	Datums, avots, autors	Komentārs	Ir / nav ņemts vērā
		citu ūdens objektu ūdens kvalitāti.	
7.	07.04.2015., Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi vēstule Nr.1-12/78 (Valdes priekšsēdētāja R.Dilba)	Lūgums valsts nozīmes ūdensnotekas iekļaut upju baseinu apgabala plānā 2016. līdz 2021.gadam. Valsts nozīmes ūdensnotekām ir nozīmīga vieta valsts tautsaimniecības attīstībā, kā arī ūdenssaimniecības infrastruktūras sakārtošanā.	Ir ņemts vērā.
8.	11.11.2015., Veselības inspekcijas elektroniska vēstule (Sabiedrības veselības nodaļas vides veselības analītiķe D.Sudraba- Livčāne)	<p>Ieteikums pasākumu programmā sadaļu 7.1.2. un 7.1.3. pārskatīt, jo šobrīd teksts nav uztverams. Jāpārdomā struktūra, secīgums, lai būtu skaidri norādīta atbildīgo institūciju kompetence.</p> <p>Pasākumu programmas pielikumā 7.1. jālabo SVA (Sabiedrības veselības aģentūra) aizstājot ar VI (Veselības inspekcija).</p> <p>Pie pasākuma A3.6, kā atbildīgo institūciju jāmin ne tikai Veselības inspekcija, bet arī ūdens piegādātājs. Arī pie pasākumiem A3.3 un A3.4 kā atbildīgo institūciju būtu jāmin „ūdens piegādātājs”.</p> <p>Ailē „pasākuma aptvertā teritorija” tekstā „ūdensapgādes sistēmai, ko izmanto >50 personas, un kura piegādes apjoms 10 m³ diennaktī” vārds „un” jāaizstāj ar vārdu „vai”.</p>	<p>Ir ņemts vērā.</p> <p>Ir ņemts vērā.</p> <p>Ir ņemts vērā.</p> <p>Ir ņemts vērā.</p>